

sociologist for a long time: surveys, observations, content analysis of sources, which are transformed in accordance with the specifics of sociolinguistic analysis.

Prospects of further researches should be directed to the research of the specific features of theoretical and methodological foundations, verification of cognitive limitations and advantages of the tools of sociolinguistic research in the context of global challenges of our time.

References:

1. Кочерган М.П. Мова як символ соціальної солідарності // Мовознавство.– 2003.– № 1.– С. 3–10.
2. Шумарова Н. П. Мовна компетенція особистості в ситуації білінгвізму / Н. П. Шумарова. – К.: Видавничий центр КДЛУ 2000. – 283 с.
3. Швейцер А. Д. Современная социолингвистика: Теория, проблемы, методы / А. Д. Швейцер. – 4 изд. – М., 2012. – 176 с.

Вінська О.Й.

oksana_v@hotmail.com

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри європейської економіки
і бізнесу факультету міжнародної економіки і менеджменту
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана» м. Київ, Україна

Токар В.В.

tokarww@ukr.net

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри міжнародних фінансів
факультету міжнародної економіки і менеджменту
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана» м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ФЕНОМЕНУ ЖІНОЧОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА В ПОЛІТИЦІ: КЕЙС УКРАЇНИ, ПОЛЬЩІ ТА РУМУНІЇ

Сучасний етап розвитку глобальної політики характеризується зростанням представництва жінок у державному керівництві, що свідчить про посилення їх прагнення до управління країнами. Тим не менше, гендерний розрив у політичному вимірі залишається суттєвою проблемою, адже частка жінок у парламентах та урядах країн є досить низькою, зокрема в Україні на 49 жінок у Верховній Раді України припадає 374 чоловіки, а в Кабінеті Міністрів України – 6 проти 25 [1], що свідчить про їх низький вплив на прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країни. Відсутність пропорційного представництва жінок у керівництві держави не дає їм можливості адекватно відстоювати своїх соціальні інтереси та використовувати свій інтелект та талант задля розбудови сталої економіки.

У нашому попередньому дослідженні ми довели, що існує помітний зв'язок між політичною емансипацією жінок та економічним розвитком країн [3], отже питання подолання гендерного розриву у політичній царині набуває особливої значущості для України, яка потерпає від низького рівня життя переважної більшості громадян, примітивізації структури економіки та експорту, а також надмірної корупції.

Для дослідження причин низького рівня політичної емансипації жінок ми використали статистичну інформацію з World Values Survey, яка показує замір стереотипних уявлень суспільства щодо жінок на політичних посадах. Зокрема ми обрали відповіді на питання «Чи є

чоловіки кращими політичними лідерами, ніж жінки» упродовж двох хвиль опитувань 2005–2009 та 2010–2014 рр. в Україні, а також для порівняння у Румунії та Польщі (табл. 1).

Таблиця 1

**ОПИТУВАННЯ В ПОЛЬЩІ, РУМУНІЇ ТА УКРАЇНІ СТОСОВНО ОЦІНЮВАННЯ ЧОЛОВІКІВ
ЯК КРАЩИХ ПОЛІТИЧНИХ ЛІДЕРІВ У ПОРІВНЯННІ З ЖІНКАМИ, %**

Відповіді	Польща			Румунія			Україна		
	2005-2009	2010-2014	Зміна	2005-2009	2010-2014	Зміна	2005-2009	2010-2014	Зміна
Погоджуюсь сильно	9,3	8	-1,3	13,5	16,3	2,8	17,4	21,5	4,1
Погоджуюсь	29,2	23,3	-5,9	35,9	24,8	-11,1	32	30,4	-1,6
Разом підтримка думки	38,5	31,3	-7,2	49,4	41,1	-8,3	49,4	51,9	2,5
Не погоджуюсь сильно									
Не погоджуюсь	41,8	48,2	6,4	23,5	29,7	6,2	33,3	38,2	4,9
Разом спростування думки	8,6	8,5	-0,1	16,9	20,2	3,3	7,5	9,8	2,3

Джерело: розраховано й складено авторами на основі [2]

Виявилося, що в Польщі та Румунії за 5 років зменшилася частка людей з негативними гендерними стереотипами з приводу жіночого політичного лідерства і склала 31,3% та 41,1% відповідно. Натомість в Україні чисельність людей, що вважають чоловіків кращими політичними лідерами зросла і склала майже 52%. Тобто, більше половини суспільства в Україні затьмарені гендерними стереотипами, що свідчить про необхідність роз'яснювальної роботи і нагальність впровадження гендерних студій на всіх рівнях навчання. Це є вкрай важливим зважаючи на те, що Україна прагне до європейської інтеграції, адже рівність чоловіків і жінок є основоположною цінністю Європейського Союзу, що закріплено в його установчих договорах.

Отже, недостатнє представництво жінок на політичних посадах викликає несприятливими стереотипами у суспільстві, які полягають у тому, що більше половини українців вважають, що жінки від природи є гіршими політичними лідерами, ніж чоловіки. Не зважаючи на поступове зростання частки прогресивних громадян, вважаємо за необхідне відхід від добровільного гендерного квотування, а натомість запровадження спеціальних тимчасових заходів – обов'язкового квотування, що стане ефективним механізмом збільшення жіночого представництва на посадах в парламенті та уряді.

Використана література:

1. Ukrainian lawmakers propose 40% quota for women on state company boards [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.kyivpost.com/ukraine-politics/ukrainian-lawmakers-propose-40-quota-for-women-on-state-company-boards.html>.
2. World Values Survey [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.worldvaluessurvey.org/wvs.jsp>.
3. Вінська О. Й. Політична емансипація жінок як фактор економічного розвитку країн ЄС / О. Й. Вінська, В. В. Токар // Науковий вісник Херсонського державного університету. – Вип. 18. – Ч. 1. – С. 17–21.